

STERKE SCHAKELS VERBINDEN

Dit thema liep als een rode draad door de elfde editie van de Aardappeldemodag in het Nederlandse Westmaas. Het werd opnieuw een forum waar toelevering, verwerking, onderzoek en vooral aardappeltelers elkaar konden ontmoeten. – Patrick Dieleman

De ruim 150 standhouders en achttien duizend bezoekers zorgden er samen met het goede weer voor dat de organisatoren slaagden in hun opzet. Er was voor elk wat wils.

Verbinden

Tijdens de openingsplechtigheid zag Dick Hylkema, directeur van de Nederlandse Aardappel Organisatie (NAO), drie elementen in het streven naar verbinding. Het is nodig om afspraken te maken tussen verschillende fasen in de keten, maar als bedrijf moet je ook sterk zijn om als schakel in de keten te kunnen fungeren. En je moet daarvoor de juiste partners kiezen. Verder moeten ook de verschillende sectororganisaties, de overheid en het onderzoek nauw betrokken te zijn. Hylkema verwees ook naar een recent rapport van Rabobank, waarin die door een verdere groei van het verbruik van bevroren aardappelproducten tot 2022 wereldwijd een extra vraag van 1,9 miljoen ton voor de verwerkende

industrie verwacht. Wat Noordwest-Europa betreft, zal die groei vooral in België, Frankrijk en Duitsland plaatsvinden. In Nederland zit de teelt van consumptie-aardappelen aan zijn grenzen. Hylkema riep op om het denken in beperkingen niet te accepteren en te gaan voor een ondernemersklimaat gebaseerd op de ambitie om wereldwijd de beste te zijn op aardappelgebied. Daar kan wellicht ook het Aardappelhandboek van professor Haverkort aan bijdragen (zie kader). Verbindend was ook de samenwerking tussen zes leveranciers van materiaal voor de aardappelverwerking. Samen deden ze in het Holland Process Paviljoen een verwerkingslijn draaien, waarvan het eindproduct een zakje gevuld met het frietras Celine was. Naar jonge boeren en boerinnen met een bedrijfsovername voor de boeg of net achter de rug, werd de hand uitgereikt met het programma Jonge Boeren. De opkomst was zodanig overweldigend, dat de groep werd ont-dubbeld. De bedoeling was een aantal

handvatten mee te geven die kunnen helpen bij beslissingen in diverse schakels van het bedrijfsproces. De ene helft van het programma bestond uit presentaties over financiering, de aardappelmarkt en duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, de andere uit toelichtingen op een aantal locaties in de beurs. Het ging dan over veiligheid van landbouwmachines op de weg, hoe precisielandbouw kan helpen om de opbrengst met 10 ton te verhogen, zelf sorteren en verpakken en residuvrij bewaren. Daarnaast was er ook ruimte voor contact met andere landbouwjongeren 'bij een biertje en een bitterbal', oer-Hollands.

Mechanisatie

Enerzijds waren er de inschuurdemonstraties met los- en inschuurcombinaties van AVR, Dewulf, Grimme en Prinsen Handling Solutions. Anderzijds vormden de rooiers op het veld weer het middelpunt van de belangstelling. Grimme demonstreerde de Clean Loader in plaats

van de traditionele inschuurlijn. Die speelt in op de verkoop af-veld en op de bezorgdheid om zo veel mogelijk tarra ter plekke te houden. De afvoerelevator heeft een zwenkbereik van 25 graden naar links en naar rechts, waardoor de vrachtwagen zich maar één keer hoeft te verplaatsen tijdens het laden. Een ander aandachtspunt is het in- en uitklappen. Binnen het kwartier is de machine klaar voor gebruik, of omgekeerd klaar voor transport. Ook Dewulf speelde hier op in door de Field Loader 240 te tonen. "Dit is een compacte machine die een hoge reinigingscapaciteit combineert met gebruiksgemak en productvriendelijkheid", vertelt Hendrik Decramer. "Ze is compacter als wat tot nu toe op de markt was en wordt elektrisch aangedreven. Ze kan volledig autonoom werken via een stroomgroep. Ofwel wordt die meegeleverd, ofwel wordt er gebruik gemaakt van een andere stroomgroep, wat prijsverlagend werkt." De afvoerelevator heeft volgens Dewulf een zwenkbereik van 120 graden en kan tot diep in de vrachtwagen reiken. Vijf hydraulische steunpoten zorgen voor stabiliteit. AVR demonstreerde met doorontwikkelingen van de Cobrahallenvuller en de Falcon-stortbak. Bij Prinsen ging de meeste aandacht naar de MT 4.5-600, een multifunctionele transportband met regelbare bandsnelheid. Waar vroeger bij de rooiers nogal eens werd uitgekapt met zo groot mogelijke machines, speelden de constructeurs meer in op de interesse van telers in maatregelen om bodemverdichting te voorkomen. Enerzijds kan dat met lichtere zelfrijders en met getrokken rooiers. De tweede generatie van de vierrijige Kwatro bunkerrooier (Dewulf) weegt 15% minder dan zijn voorganger en is voorzien van rupsbanden en een 120 cm brede achterband. De tweerijige RF 3060 is voorzien van een Flexyclean-reinigingsunit, waarmee men de reiniging van de aardappelstroom traploos kan aanpassen aan de veldomstandigheden. AVR stelde de nieuwe Lynx voor, de opvolger van de Esprit. Dit is een tweerijige wagenrooier die zowel in-lijn als in verstek kan rooien en volledig hydraulisch is aangedreven. Een aantal doordachte technieken en bijzonder veel mogelijkheden om de transport- en reinigingssystemen gemakkelijk af te stemmen op de rooiomstandigheden maken van de Lynx een ideale rooier voor pootgoed op zware grond, maar ook overal waar een kwalitatieve oogst primeert. We komen hier nog in detail op terug in een van de volgende

nummers. Grimme demonstreerde met de getrokken tweerijige SV 260 bunkerrooier (zie foto p. 5) en de nieuwe Varitron 470 TT met rupsaandrijving. Verder zagen we ook de vierrijige Ploeger AR4-BX-bunkerrooier.

Proef- en demovelden

De stand van Van Iperen staat op een verhoog, zodat je kan uitkijken over het perceel waar de rooidemonstraties doorgaan en over de demoveldjes van de andere firma's. "Op die manier kunnen we beter uitleggen dat we op de helft van het demoperceel variabel hebben gepoot", legt Randy Wilbrink uit. "Op de andere helft hebben we gangbare plantafstanden." Hij vertelt dat ze onder meer op basis van de bodemkaart en met oogstmachines verzamelde plaatsspecifieke opbrengstgegevens een potentiekaart hebben gemaakt voor het perceel. "Op de plaatsen met een hoge potentie

wordt dichter gepoot. Zo vermijd je te veel aardappelen in de bovenmaten, we willen vooral aantallen. We varieerden tussen 32 en 43 cm afstand in de rij. Je kan zo beter sturen op de verlangde kwaliteitskenmerken, afhankelijk van het teeltdoel. Een voordeel is dat die potentiekaarten geen meerkosten met zich meebrengen, zoals je wel hebt met drones. We doen dit omdat variabel telen binnen vijf jaar de standaard is en we een langetermijnrelatie willen opbouwen met onze klanten." Leen Struik van Arysta legt uit dat ze willen demonstreren dat een behandeling met Fazor (maleïne hydrazide) aardappelopslag helpt voorkomen. Daartoe hebben ze behandelde en onbehandelde knollen van het ras Victoria naast elkaar uitgeplant. "We hebben kleine knollen gebruikt, om aan te tonen dat ook die voldoende actieve stof opnemen. We bereiken hier 60% reductie in vergelijking met de onbehandelde strook."

1 Een beeld van de proef- en demovelden, waar allerlei bemestingstechnieken en gewasbeschermingsmiddelen werden gedemonstreerd. Op de voorgrond de gecombineerde stand van Nedato en CZAV. 2 Een beeld op de resultaten van variabel poten op het demoperceel. In de zones met hoge potentie maakt dichter poten dat er minder aardappelen +70 mm zijn (uiterst rechts).

1 De nieuwe Lynx is een 2-rijige wagenrooier die zowel in-lijn als in verstek kan rooien. Het is volgens AVR een ideale rooier voor pootgoed op zware grond, maar ook overal waar een kwalitatieve oogst primeert. 2 De Field Loader 240 is volgens Dewulf een compacte machine die een hoge reinigingscapaciteit combineert met gebruiksgemak en productvriendelijkheid. 3 Grimme demonstreerde de Clean Loader, die inspeelt op de verkoop af-veld en op de bezorgdheid om zo veel mogelijk tarra ter plekke te houden.

Stephan Evers van Soiltech legt uit dat ze op hun demoveldje zes keer extra blad-meststoffen hebben toegediend mee met de plaagbespuiting van de derde tot de achtste bespuiting. "We werkten hier met

magnesium, mangaan en Triple Ten, een pH neutrale mix van N-P-K in de verhouding 10-10-10 gecombineerd met geheel-erde sporenelementen en organische biostimulatoren. Deze organische biosti-

mulatoren bestaan onder andere uit visextract, fulvinezuur, zeewierextract en diverse vitaminen." Volgens hem leverden de behandelde stroken iets mooiere en grotere knollen op. Maar dat was moeilijk te zien met het blote oog.

Marco Van Gurp van Next fertilizers vertelt dat ze vertrekken van het bodemleven bij hun bemestingsadviezen. "Je moet zorgen dat de biologie draait. Een boer moet er zich van bewust zijn welke mineralen hij inzet en wat die doen in de grond. We vermijden meststoffen gebaseerd op zout, omdat die deels vernietigen wat je hebt opgebouwd. In plaats daarvan werken we met natuurlijke organische zuren. Wij zorgen eerst dat het bodemleven in orde is, en bekijken dan de N, P en K-gehalten. De meeste draaien het om. Als je balans in orde is, is automatisch ook de kwaliteit van je product beter. Arnold van Woerkom, een akkerbouwer uit de Noordoostpolder, heeft daarop zijn bedrijfsmodel gebouwd. "Een evenwichtig bodemleven zorgt ervoor dat onze planten voldoende mineralen en sporenelementen ontwikkelen. Dat levert voor de mens gezonde voeding op. Daarnaast zijn planten in een gezonde bodem beter bestand tegen stress en minder vatbaar voor ziekten en plagen, waardoor ik minder hoeft te spuiten. Mijn aardappelen bevatten meer vitaminen, mineralen, sporenelementen, antioxidanten en andere metabolieten. En dat heeft een positief effect op darmen, hormonen en allergieën" Hij levert onder meer aan ziekenhuizen, met positieve respons van de patiënten. ■

AARDAPPELHANDBOEK

Anton Haverkort, verbonden aan Wageningen University & Research en Nigde University in Turkije, was ten behoeve van zijn onderzoeks- en andere opdrachten met betrekking tot aardappelteelt actief in heel veel landen op alle continenten. Hij bracht alle informatie over aardappelen samen in een 600 pagina's dik en rijk geïllustreerd Aardappelhandboek. Het is een 1,6 kg wegend naslagwerk geworden, dat onmisbaar is voor iedereen die actief of geïnteresseerd is in aardappelen. Het is geen teelthandleiding maar wil een aardappelencyclopedie en praktisch leerboek tegelijk zijn. Gezien de internationale inslag, is er ook een Engelstalige versie verkrijgbaar.

Dit boek kost 92,65 euro excl. 6% btw. Je kan het bestellen via www.aardappelwereld.nl.

